

Locuintă Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Strat'a tragatorului [Ló-vészutosa], Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se voru primi decatu numai de la corespondintii regulari ai „Federatiunii.“
Articolii trimisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune.

Pre trei lune . . . 8 fl. v. a
Pre șase lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu întregu . . . 12 „ „ „

Pentru Roman'a :

Pre a. întregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 lune 16 „ = 16 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru insertiuni :

10 cr. de linia si 30 cr. tacs'a timbrala pentru fiesce-care publicatiune separat. In loculu deschis
20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 9/21. oct., 1871.

Marele consiliu ministerialu pentru rezolvarea crizei in Cislaitani'a, anuntiatu de atâtea ori si amenatu de pre una dî pre alt'a, se tîie in fine eri, 20. oct., la 3 ore d. m., sub presiedinti'a Majestății Sale imperatului. Dupa scirile cele primimu d'in Vien'a, in acestu consiliu s'a statoritu definitivu rescriptulu la adres'a dietei boeme. Precum se afirma, rescriptulu d'in cestiune nu se ocupa detaiatu de principiile articiloru fundamentali ai cehiloru, inse le accepta de basa pentru pertratările ulterioare in Reichsrath, si provoca diet'a Boemiei că se incepa alegerile pentru senatulu imperialu. De-una-data cu respunsulu imperatescu diet'a boema va fi incunoscintiata si despre inchiderea sesiunii sale, care va urmá in 26. 1. c. Că rezultatulu ulterioru alu acestui consiliu ministerialu se dîce a fi si demissiuarea ministrului Schäffle, carea, daca ar urmá, ar avé a se privi de una concessiune facuta d'in partea coronei aderintiloru constitutiunii.

Dupa diuariele vieneze, situatiunea Cislaitaniei fû până eri urmatori'a: Ingrigirea exprimata d'in tote părțile facia de articlii fundamentali ai cehiloru a aflatu resunetu si la locurile decidietorie. Coalitiunea Beust-Andrássy se ocupa cu totu-a-dinsulu a formulá precisu punctele, a caroru-a accentuare in noulu rescriptu cătra diet'a boema va formá pentru ei conditiunea remanerii loru in posturile ce le ocupa. Dreptu-ace'a marele consiliu ministerialu va decide numai, daca cont. Hohentwart are sê primesca sêu nu in proiectulu seu de rescriptu aceste amendamente ale dloru Beust-Andrássy. La casu candu elu le ar respinge, rezolvarea crizei va depinde numai de la decisiunea finale a Majestății Sale, că adeca aproba neconditiunatu proiectulu cont. Hohentwart, sêu că dechiară de neaperate si punctele Beust-Andrássy-ane.

Diuarifulu officialu „Oesterr. Journ.“ scrie cu privire la conferintiele ministeriali d'in Vien'a urmatoriile: „La mandatulu Majestății Sale ministrii se intrunira marti. Inainte d'a incepe consultările cele mari, cont. Andrássy avú audientia la Majestatea Sa, in care reportá despre cestiunea cea ardiatoria d'in Translaitani'a, si a nume despre revolt'a d'in confiniulu militarlu. La finea audientiei, cont. Andrássy propuse monarcului una consultare prealabila cu cont. Hohentwart, pentru că diferintiele, ce s'ar' poté aplaná intre ei duoi, sê se aplaneze inainte de ce ele s'ar' submitte consiliulu ministerialu. Acésta propunere s'a acceptatu, si asié marele consiliu ministerialu nu s'a tîenutu marti, precum se anuciase. Mercuri, ambii ministri-presiedinti de dincoace si dincolo de Lait'a s'au consultatu, sub presiedinti'a Majestății Sale, despre impacatiune si politica impacatiunii.“ — Diuariele cehe afirma in editiunea loru de eri, că opera de impacatiune éra e regulata. — „Narodni Listy“ dechiaru, că rescriptulu, pentru că sê indestulesca pre cehi, trebue sê recunosca, că diet'a e singurul factoru indreptatitu a aduce legi in Boemi'a, si că cu privire la nedependinti'a tieriei decidu numai negociările, ce se voru face intre regele si reprezentantii politici ai natiunii boeme.

Congressulu delegatiloru confessiuniloru protestante ale Germaniei, ce se intrunesc pre fiacare anu, de asta-data s'a deschis in Darmstadt. Lucrările lui se reduc esclusiv la situatiunea creata nu numai catoliciloru, ci toturor confessiuniloru crestine. Aceste cestiuni au fostu atinse votandu-se doue decisiuni contra ordulu iesutilor: cea d'antâiu dîce, că dogm'a infallibilității papei, in intielessulu ce-i dau iesuti, atenteza la suveranitatea statulu modernu in genere, si in particularu la suveranitatea imperiulu toturor statelor germane, că pune in periclu pacea d'ntre confessiunile crestine si că amenintia libertatea consciintiei protestantiloru germani, si chiaru civilizatiunea. Prin urmare protestantii Germaniei si întreaga natiunea nemtiesca au detorinti'a d'a combate ace-

te tentative, a veghiá si inlaturá periclele seriose cari amenintia statulu, pacea si civilizatiunea. — A dou'a decisiune adoptata dîce: Pentru securitatea dreptulu, pentru autoritatea legiloru si a poterii civili, pentru garanti'a societății, pentru manutienerea păcii confessiunali si pentru protectiunea libertății morali si a civilizatiunii, este neapertu a se interdîce prin lege ordulu iesutilor in Germani'a. Asociatiunea protestanta va urmá prin tote midiocele, ce i sunt in potintia, spre a inchide scolele si besericele, in cari se propaga doctrine iesuite si in cari influintieza oătusi de putienu vre unii d'in membrii acestui ordu. — Una parte mare d'in organele liberali facu ore-cari imputări acestui congressu. Ele credu, că congressulu este in erore, candu chiama in ajutoru-i, precum au facutu si ultramuntanii, braciulu seculariu, reclamandu interventiuinea statulu, pentru a suprima ordulu iesutilor cu ajutoriulu politiei.

D'in Transilvani'a.

Candu au statu romanii transilvani mai reu?

Dela unu tempu incoace se semena si propaga cu totu-a-dinsulu, si inca in numele si că d'in partea unoru „barbati eminenti“ dela Pest'a, că romanii preste totu, neci una-data nu aru fi statu mai reu in ochii regimulu, decātu tocmai in dfilele acestea. De aici apoi se deducu felurimi de conclusiuni, unele bizare, altele false, si éra-si absurde si demne de grecii antici d'in cetatea si republic'a Abdera. Scopulu acestei scolportări latrî, imprastieri de vorbe in ventu, este in vedatatu: a insuflá grige si frica de venitoriu, a essercită presiune cătu se pote înai mare a supra spiritelor, apoi cu acestea a dá lumei unu testimoni sfarmatoriu despre total'a lipsa de caracteru nationalu si de taria sufletesca la poporul romanescu.

Va reusi ore si acésta manopera noua? Trebue sê marturisimu că acei-a, cari o au pusu pre scena, au combinatu impregiurările prea-bine in favorea reusitei lor. Ei sciu forte bine, că in poterea legei unguresci, carea inainte cu patru ani a lasatu ministeriulu ungurescu „mana libera“ in Transilvani'a, acésta tieria si intrins'a poporul romanescu se guberna si administra asta-di cu potestate discretionaria, adeca in tocmai că si sub domni'a legei martiale, candu nu pote fi nice vorba de actiune libera si nice chiaru de libertatea vorbirei.

Ore ce intielegu nouii tutori ai natiunii romanesci prim regimu? Că dora ei nu voru fi intielegundu coron'a, precum o intielegu toti europeni cari distingu între regimu si guvern, adeca între Domnitoriu si între consiliarii coronei? Éra daca intielegu pre guvern, atunci nu avemu nimicu in contra assertiunii lor; este curata treb'a lor, daca voiescu sê compromitta pre guvern in ochii natiunei romanesci, dandu-i unu testimoni atātu de odiosu, d'in care s'ar vedé, că dora guvernulu ar urí d'in sufletu natiunea romanescă. De altmintrea nice acésta nu ar fi vre-unu lucru nou pentru romani. Cine vre odata a iubit pre romani? Care pagina a istoriei marturisescă despre asié ce-va? Noi nu cunoscemu ni ce un'a.

Daca ore pentru-ce sê stêe romanii asta-di mai reu in ochii guvernulu, decātu au statu ei alta-data? Nu cum-va pentru că si-platescu regulatu feluritele si grelele contributiuni, până ce se mai spetesce? Nu cum-va pentru că au in armat'a imperiale si in a tieriei preste una suta de mii fetiori? Sêu dora pentru că in tienurile locuite de romani lipsescu cu totulu bandele de hoti si talhari? Ori pentru că ei nu inceteza a-si cere partea loru drepta si nu tacu la insultele căte se arunca in faci'a lor, nice la brutalități că cea d'in Zalau si d'in alte multe locuri?

Daca ore cum ar fi, candu parol'a de dî aruncata de epitropi printre cei debili de angeri o amu inverti si o amu formulá in sensulu nostru

si ne-amu apucá sê o demustramu că cu bobu nu merati? Ei, atunci aru veni cei cu man'a libera cu legea martiale in busdunariu si ne-aru aruncá la umbra. De aceea nu strica sê mai lasamu că epitropii sê-si mai alerge caii. Ap'a trece petrele remanu.

Raportu

presentatu in sedinti'a plenaria de la 15. octomvre a. c. a comitetulu pentru fundarea „Institutulu de creditu si de economi „Albin'a.“

Onorabilu Comitetu!

Norocosu, d'a possede increderea on. comitetu prin onorific'a insarcinare ce mi s'a datu in affacerile „Institutulu nostru de creditu si de economi „Albin'a“, mi tîie de detorintia a infacisiá pre scurtu starea actuala a întreprinderii nostre in acésta sedintia plenaria, intrunita cu scopu d'a se constatá rezultatulu subscrieriloru de actiuni si d'a se dispune cele de lipsa mai departe.

Ceru inse indulgenti'a on. comitetu pentru o recapitulatiune a mesurorulu luate in timpulu de la 1. augustu până in 10. octomvre a. c. cum si a efectelor urmate.

Fiindu-că de la aprobarea statutelor incoace problem'a comitetulu nostru constá mai vortosu in procurarea capitalulu de actiuni, spre a corespunde §. 7. d'in statute, tote lucrările nostre d'in periodulu amintitu au tinsu in acésta unica directiune.

Dupa-ce s'au denumitu reprezentantii de lipsa prin mai tote tienuturile locuite de poporul nostru in persoanele barbatilor nostri celor mai de influintia si s'au provediuta cu plenipotintiele si tipariturele de lipsa, in 1. augustu a. c. s'a deschis in tota form'a subscriptiunea de actiuni la institutul nostru.

Cu totulu avuramu 62 reprezentanti in tota atâte tienuturi. Mi-permitu a aclude conspectulu lor sub A, carele in vederea rezultatele activității lor in cifre, si areta totu-odata, in ce mesura a participatu publiculu la subscrieri in diferite tienuturi. Afara de unulu, toti barbati fruntasi ai natiunei nostre, cătra cari ne-amu adresatu, au primitu a ni reprezentá interesele si d'a se asociá cu noi intru realisarea operei martie, ce amu inceputu.

Zelulu ce l'au desvoltatu d'insii in periodulu trecut in interesulu întreprinderii nostre patriotice, merita tota laud'a si recunoscinti'a publica. Precum veti vedé d'in conspectu, abii 2—3 sunt cari sê nu fi aretatu rezultate; credu inse tare, că dfilele viitorie se va implin si asta mica lacuna.

Diuaristic'a nostra, mai fara osebire, a salutatu, laudatu si spriginitu cu tota caldur'a întreprinderea nostra. D'in tote părțile ni venira manifestări de bucuria, felicitări pentru ideea salutaria si urări calduose de succesu stralucitu. In corespondinti'a purtata cu domni nostri reprezentanti si cu alti barbati diferiti in periodulu amintitu avuramu ocaziunea, d'a ne convinge mai multu cu totu-de-un'a de imperativ'a necesitate a unei atari întreprinderi la noi, cum si de prê frumosele prospecte de prosperare, pentru institutul nostru.

Sub Nr. 25. d'in 16. aug. c. s'au recercatu tote venerabilele ordinariate romane, a spriginí întreprinderea nostra si a o recomandá poporulu diecesanu. Cu asemenea rogări ne-amu indreptatu si cătra capii dieceselor, cătra Domni episcopi.

Suntenu informati, că mai multe d'in venerabilele consistorie rogate, anume celu d'in Gherla si Lugosiu au emisu cătra poporul diecesanu cercularie in caus'a institutulu nostru, alu caroru productu nu s'a potutu secerá deplina curatu numai d'in impregiurarea, că până s'a latitu ele si au petrunsu la poporu, s'a apropiatu si 10 octomvre pentru inchiarea subscrieriloru nostre. In urmare acelor-a mai multi d'ntre Dni Protopopi ne-au recercatu in septeman'a d'in urma, că sê li tramitemu statute si sê li damu informatiunile recerute pentru esoperarea de subscrieri.

Spre a marí indemnulu de participare si spre a face cunoscuta întreprinderea nostra si la cei cari nu citescu diurnale, alu caroru numeru, dorere, tota mai e inca pré mare la noi, s'au tiparitu in 3,300 esemplarie invitatiuni si s'au adresatu, prin ajutoriulu reprezentantiloru nostri, d'in partea Comitetulu insu-si d'a dreptulu cătra toti barbati acei-a d'in Transilvani'a si Ungari'a, de la cari s'a potutu sperá, că voru luá parte la subscriere. Pasulu ace-

stu-a n'a remasu fără rezultat; prin elu cunoscutia întreprinderii noastre s'a latitu inca mai multu că prin diurnale.

Afara d'aceste s'a scrisu multime de corespondintie private in tote directiunile pre la toti cunoscutii, spre a-si dá concursulu loru întreprinderii noastre, si sum fericitu a ve poté incredintia, că numerulu celoru 8, cari s'au pusu in fruntea întreprinderii si s'au ingagiatu a nu se infică de nici unu obstaculu, ci a staruf d'in tóte poterile pentru punerea institutului in petióre, — a crescutu asta-di la multe dieci.

In caletoria, cu scopu d'a culege subscrieri la actiuni, nu s'au tramisu nimeni, d'in punctulu economiei. Ma nici chiaru acelu Domni reprezentanti, cari avura bunavoirea a se oferí sè caletoresca prin comunele tienutului loru pentru culegere de subscrieri, nu li s'a datu consensulu d'a face atari excursiuni pre spesele institutului; cu atátu mai puciu s'a inoitu comitetulu la propunerile altoru-a, d'a esmite pre cine-va d'aici in cutare tienutu, că sè lucre si sèinduplece la subscrieri. Astfelu rezultatulu de asta-di este a se priví de curat'a expresiune a convictiunei generale despre viitorulu si multu folositorulu scopu alu întreprinderii, de eflussulu increderii publice, puse in barbati d'in fruntea ei.

Incolo na remasu nimic'a neintrebuintiatu pentru ajungerea scopului.

Subscrierile efectuate pâna adi sunt numai d'in Transilvania, Banatu si Ungaria, că-ci Bucovina d'in anumite impregiurări, pre cari mi-voiu luá voia a le aduce inainte la altu momentu alu acestei siedintie, inca nu s'a potutu resolví sè participe.

Resultatulu subscrieriloru preste totu, pâna in 10 ale curente, d'ua pusa pentru inchiairea loru, e urmatorulu: 597 actionari au subscriu cu totulu 1836 actiuni, sèu capitalulu de Un'a suta optu-dieci si trei mii si siese sute floreni.

De la 1720 actiuni s'au respunsu câte 10% sèu sum'a de fl. 17,200. —

De la 5 actiuni s'au numeratu câte 20% sèu sum'a de fl. 100. —

De la 89 actiuni s'au depusu câte 30% sèu sum'a de fl. 2,670. —

De la 22 actiuni au incursu câte 100% sèu sum'a de fl. 2,200. —

De la 132 actiuni s'au respunsu pâni acum si florenulu adausu pentru coperirea speselor, in sum'a de fl. 132.

Pentru statutu vendute s'au incassatu cu totulu fl. 2—20.

Cu totulu deci au intratu la comitetulu nostru pâna adi in numerariu sum'a de 22,304 fl. 20 cr.

Tote spesele, câte se potu pâna asta-di constatá cu esactitate, socotite de la cele d'ntâiu pasuri facute pentru urdirea acestei întreprinderii (d'in februaru 1870), facu pâna asta-di sum'a de 2065 fl 33 cr. Dupa cum inse on. Comitetu va binevoi a se convinge d'in inventariulu aclusu aici sub B, mai multe obiecte, procurate prin aceste spese, sunt menite a acoperí trebuintie chiaru si dupa activarea institutului pre tempu mai îndelungatu.

Cu privire la spese s'a facutu tota economi'a posibilu si am deplin'a convingere, că la d'ua, in care vomu incepe activitatea institutului, se va constatá, că nici unu altu institutu de aceea-si categoria si estensiune d'in terele noastre nu s'a infiintiatu cu asié pucine spese cá alu nostru.

Mi-permittu a depune pre més'a on. Comitetu registrulu de spese cu tote documintele recerute.

Pentru lucrările de cancellaria s'a aplicatu pâna asta-di langa subscrierulu unu singuru scriitoriu.

Pentru incassarea baniloru si manipularea cassei, Comitetulu, in sensulu regulamentulu seu provisoriu, si-are cassariulu seu in person'a reverentiei Sale Dlui protopresbiteru Ioan e H a n n i a, ér' contabilitatea se porta in deosebi in cancellaria institutului.

Cá banii incursi d'in ratele de actiuni sè nu stée fără fructificare, acei-a s'au elocatu in diverse sume si periode, parte la cass'a de economii d'in Sabiu, parte la filial'a bancei nationale d'in locu.

Starea de asta-di a cassei nostre se vede d'in acelu sub C. alaturatulu conspectu. Dupa acelu-a-si, si precum se va constatá asta-di la scontarea cassei, sum'a intrata de 22,304 fl. 20 cr. se gasesce estu-modu.

a) elocati in cass'a de economii d'in Sabiu fl. 1,500.

b) elocati la filial'a bancei nationale d'in locu fl. 13,000

c) siese 2065—33 cr.

d) aflatori in cassa in numerariu fl. 5738 — 87 cr.

Dá sum'a cea de susu fl. 22,304 — 20 cr.

Dupa cele espuse asié-dara dorintia nostra d'a se subscrie pâna la terminulu de 10. octomvre c. intregu capitalulu de actiuni si d'a incepe acum activitatea institutului nostru atátu de multu acceptata, nu s'a implinitu. Cu tote acestea on. Comitetu mi-va permite a-mi esprime convictiunea mea particularu, că rezultatulu de pâna aci alu subscrieriloru nostre, facu cu impregiurările in cari ne aflânu, este multumitoriu si imbucuratoriu; ér' sperantiele de reesfre in curendu, sunt asta-di mai înteneiate cá ori-candu.

On. Comitetu va binevoi a-mi concede, sè resumu cau sele principali, d'in cari nu s'au implinitu tote subscrierile pâna la terminulu d'antâiu. D'in acele, cum si d'in impregiurările espuse mai in josu, On. Comitetu va impartesi de siguru cu mine convictiunea si credintia acum esprimata.

1. Institutulu de creditu „Albina“ este la Romani preste totu cea de antâiu întreprindere de felulu acestu-a, poporul nostru e prin urmare inca prea-pucinu familiarisatu cu atare institutiune.

2. Clasa de midiu-locu, portatori'a industriei si comercului, care in prim'a linia ar' fi chiamata a se grupá pre langa atare institutu, si care forméza asié dicundu spiritulu de întreprindere la unu poporu, — ni lipsesc, dorene, mai cu totulu, si — pucina cáta este — inca e atátu de resfirata prin poporu, încátu dispare.

3. Caus'a capitala inse e: crisea de bani generala si recolt'a cea preste totu rea in Transilvania si Ungaria d'in acestu anu, precedatu pre langa ace'a de alti doi ani mai asemene de rei.

4. Anu-tempulu chiaru, in care d'in intemplantu a cadutu periodulu de subscriere, mediulu verii, candu agronomii sunt mai ocupati si au mai pucini bani.

59 rapórte finali ale Domniloru nostri reprezentanti, cari contienu respunsurile la cele 5 întrebări d'in cerculari'a Comitetului nostru dto 4 ale c. Nro. 140, sunt o fidela icona a stării nostre economice preste totu, a referintieloru d'in acestu anu in parte, si argumente neînfrangibile la punctele mele de mai susu; ele sunt pentru noi, cari ne-amu pusu a lucrá in sfera economiei poporului, unu mate-

ce gasite in Dacia si in acea colectiune sè nu fie si câti-va caisori care mai schidolu de câtu altulu si in diferite dimensiuni? Sè se observe in museulu nostru, pentru că numai eu-am datu câti-va si mai amu alti atâti'a in colectiunea mea.

Este inse unu altu lucru mai caracteristicu gallicu, care n'a potutu veni in Dacia de câtu cu Celtiberianii; este cocosiulu Gallicu care se gasesce de bronzu forte desu in Dacia. Am tref in colectiune mea de diferite dimensiuni: si aci nu mai este acum schidolulu barbaru, care se vede in calulu simbolu alu Celtiloru. aci este si arta; acesti cocosi sunt forte bine facuti.

Reliefurile pre marmure si diferite petre, pre pláci de plumbu si de bronzu cum am datu si la museu si posedu si in colectiunea mea, au atâtea lucruri caracteristice celte, in câtu ar' fi cu nepotintia sè mai remana cine-va la înduicela, că elementulu celu mai puternicu in poporul dacicu nu ar' fi fostu Celu d'in diferite semintie.

Anticarii nostri pâna acum au despretiuitu ori-ce caractere, ori-ce semne, ori-ce simboluri cari nu representa latinitatea, ba inca si inscriptiunile grece nu le considera, pentru că nu cum-va prin aceste inscriptiuni sè se dáe dovéda că a mai fostu si altu ce-va aci de câtu latini si numai latini de la Adamu si pâna asta-di.

Cu tóte aceste silintie inse contra' evidentiei remane constatatu, că natiunea dacu a fostu mare, culta si puternica pre acestu pamentu; că Celto-Grecii, Getii in contactu cu grecimea, au adoptatu alfabetulu grece in limba docta pentru religiune si monumente; éra Celt-iberianii, intrati in elementu mare in poporul dacu propriu disu, si in contactu cu Itali'a, au adoptatu caracterele latine, avendu cu tóte acestea simboluri, caractere si littere ale Daciloru, proprii in genere, alcatuindu priu conventiune unu modu de

rialu, ce in impregiurările de facia nu se pote d'in destulu pretiuf.

Cu tóte aceste impregiurări greu cumpanitorie vedemu, că institutulu de creditu „Albina“ este cea de antâiu întreprindere publica la noi, la care poporul nostru a subscriu in câte-va septemane considerabil'a sum'a de 183,600 fl., fără a se face unu pasu de caletoria. Si daca acestu resultat e multumitoriu, atunci prospectulu, ce ni se deschide pentru reesfre in viitorulu celu mai d'aprope, e inca mai imbucuratoriu.

Profita de indulgentia on. comitetu, că sè intarescu acésta assertiune a mea numai cu doue impregiurări.

a) Silvania ne-a tramisu priu Dlu proprietariu si jude orfanalu d'in Basesci Georgiu Papu unu protestu formalu, că-ci poporul d'acolo de 200,000 suflete a fostu trecut cu vederea, fără a se denumi vre-unu reprezentante in mediu-loculu loru. Ei pretindu deci cu totu dreptulu, a li se dá ocaziune, sè participe la actiunile institutului „Albina.“ Comitetulu nostru s'a grabitu cu cea mai mare bucuria, a satisfacé asta nobila dorintia a fratiloru d'in Selagiu. Denumirile inse au urmatu numai acum in tempulu d'in urma.

b) In raportele loru de inchiaiare, toti pré-stimabili nostri reprezentanti propunu prolongirea terminulu si promitu, in partea cea mai mare, rezultate indoite, constatata totu-odata, că subscriptiunea tocmu acum se afla in cursulu ei celu mai bunu.

Dupa tote acestea mi-permittu asié-dara propunere:

Cá Onorabilulu Comitetu sè binevoiesca a decide prolongirea terminulu de subscriere la actiunile institutului de creditu „Albina“ pâna in 30. novembre cal. nou a. c.

Alu Onorabilulu Comitetu

Sabiu, 15. octomvre 1871.

plecatu servu

Visarionu Romanu,
increditu cu affaceriile directionali.

D'in comitatulu Clusiu. in 14. oct. 1871.

In 8. si 9. Oct. si-a tienutu despartimentulu alu X. alu asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, adunarea sa generale in Milasiulu-Mare pre campia.

La acésta adunare s'a intrunutu unu numeru frumosu de inteligentia si tierani; nece decâtu inse in unu asié mare numeru, câtu s'ar' fi potutu cu dreptulu asteptá dela unu tienutu curatu romanescu cá a Milasiului. Caus'a a fostu, dupa cum m'am incunoscutiatu, aceea, că preotii n'au pornita cu crucea in frunte, si cum-cá unii, necum sè vina insi-si la adunare, nece poporul nu l'au instruitu despre asociatiune si salutarele ei scopuri si despre adunarea d'in Milasiu, cu tote că comitetulu d'in Clusiu prin cercularie tiparite, impartite pre la preotime, a invitatu si îndemnatu la participare pentru adunarea d'in Milasiu. In specia m'am miratu că nu am vedutu la asta adunare pre dnii preoti d'in St. Martinu, Silivasiu, Dâmbu, Budatelecu, Milasielu, Stupini, — toti in stare destulu de bana materiale, de a se poté face membri ordinari ba unii chiaru si fundatori, apoi si barbati de ore-si-carea reputatiune intra romani.

Cu tote că preotimea nu a luat parte in numeru asptatu la acésta adunare, prin staruintia unoru dni preoti

esprimere, si aci se vede tipulu grece primitivu si celu adusu prin Celto-Grecii, tipulu etruscu si celu adusu prin Celti-iberiani, si confundate tote cu unu tipu localu propriu originalu.

Sunt multe caractere simbolice cu totulu de alte origine in Dacia: pre langa calu, cocosiulu, balauru, mai este si close'a cu pui de auru, scrófa cu purceii de auru, plugulu de auru, pre cari cauta si acum tieranii, si unii inca le si sciu pre unde sunt inchisise, dar' nu potu intrá pre acolo, pentru că n'au érb'a féloru.

Boulu, fie elu miraculosulu bou alu Carpatiloru, traga-se elu d'in boulu Apis; paserea maiastra, fie ea venita d'in Indie, de pre unde vorbeau si se bateau sburatorele cu patrupedele si cu reptiile; fie pasarea sacra Ibis; Leulu, dacu nu va fi si elu alu Massaliei, adusu aci totu de Celtiberiani, sèu va fi Leulu Sólreli-Mithra si alte atâtea inchi-puri pre petre gravate, pre marmure cu reliefuri si in diferite metaluri, cari alcatuescu acea lume ideale monstrósa, apocaliptica, cari s'au numitu culte gnostice; boulu, paserea-maiastra si Leulu s'au imaginatu, s'au alcatuitu aci in Dacia pre una estetica dacu propria.

In aceste gnostice joca unu mare rolu tipulu indianu, si mai alesu egiptianu. Ce au avutu a face Dacii cu Indie si Egiptulu! Apoi acei Pelasgi cari au dussu tipulu indianu prin Greci'a si Itali'a, la noi n'au lasatu nimicu? Apoi, urmarindu traditiunea cu Zeuthes, si Zamolxu cu Pitagora prin Egiptu; acestu cathmos alu Daciei, Zalmore, n'a adusu elu nimicu d'in Egiptu in patri'a lui? De unde atâtea obiecte cu tipu egiptianu se gassescu prin Dacia?

Acum 5—6 ani, d. Ionu Vladoianu, urcandu-se in susu de Cozia, la petr'a cese dice més'a lui Traianu, si care este necontestatu unu altaru dacu de cari se intimpina forte desu prin Carpati, — numai de-

FOISIORIA

Archeologia.

(Urmare)*

Cá Dacii, pre langa simboluri perpetuanu si traditiunea celte in practica, este că erau vestiti calareti; si, că sè nu mai citezu aci cele pre cunoscute si cele totu citate, recomendu lectoriloru numai pre Capitolin si Geografi'a in vesuri a lui Dionisiu periighitulu (voiajorulu), pre care nu-mi aducu aminte sè-lu fi vedutu citatu de cine-va, si care cu tote acestea este unu autoru forte interessantu pentru noi.

Descrierea ce face Dionisiu in versuri atátu locuriloru câtu si altoru multe lucruri, cari ne atingu pre noi, ar meritá sè se puna unu premiu pentru traducerea acestui poetu grece geografu-istoricu in limba nostra.

Elu numesce pre Daci, Πολύβοιο Vedi Δουονόλου Περγύνο ū pag. 44.

Calulu simbolu alu Celtiloru, cine ar' fi dispusu sè rida pre tare de acestu paradoxu, este rogatu sè veda in Lelewell vol. I. Pag. 87: Études Numismatiques et Archéologiques, ce forma are calulu simbolu alu Celtiloru, atátu de schimonositu pre monetele ce gasimu in Dacia, pâna si a-i face botu de pelicanu.

Cá ilus a datu antâiu acésta figurina pre care a produsu-o Lelewell. Cá ilus a creditu antâiu acestu calu etruscu, dicundu numai că este forte asemenatu cu calulu gallicu; revine inse, spune că s'a amagitu si recunosce, că acestu calu este celticu adusu de Galli in Itali'a.

Cine a facutu un'acátu de mica colectiune de obiecte anti-

*) Vedi Nrii 100 si 101 ai „Fed.“

s'au inscriși mai multi membri o dinari și ajutari, d'în preoti, invetiatori și d'în tieronii fruntasi, câtu preste t tu s'a incassatu la asta adunare pentru asociatiune preste 200 fl. v. a.

Merita tota laud'a și recunoscint'a Dlu preotu alu Milasiului, Ioanu Hossu, protopopu onorariu, carele a primitu adunarea despartimentului, d'impreuna cu Milasiului, cu tota caldur'a și ospitalitatea. Membriloru comitetului, cari au sositu in 7. oct. sér'a la Milasiu, li-au esitu la marginea otarului Milasiului ca'areti cu flamure nationale inainte și astfelu i-au petrecuta la locuint'a preotiesca, — éra sub cursulu adunării tota intelegent'a a fostu tractata la cas'a Dlui Hossu. Poporulu adunatu a aflatu primire fratiesca și ospitala la romanii d'în Milasiu asemenea cá inteligent'a la preotulu.

Trecundu la cursulu adunarei, aceea, lipsindu d'în cauza de morbu presiedintele despartimentului, Dlu consiliariu reg. Georgie Domzsa, dela adunare, s'a tîenutu sub presiedint'a membrului comitetului, protopopulu d'în Clusiu Dlu Gavrilu Popu, cá presiedinte ad hoc alesu prin adunare.

In 8. oct. a raportatu secretariulu Iosifu Popu despre activitatea comitetului in decursulu anului trecut, éra cassariulu D. secret. minist. Petru Nemesiu a raportatu despre starea cassei despartimentului, — apoi dupa ce acestea reporturi s'au relegatu la commisiuni spre censerare, au venitu la ordine disertatiunile și propunerile singurateciloru. Interessantu au fostu discursulu Dlui Iosifu Popu, jude singulariu in Clusiu, despre progressulu romaniloru intelectuale, in cursulu deceniului d'în urma; apoi discursulu Dlui Gregoriu Vitezu, despre starea intelectuale a romaniloru d'în campia.

D'între propuneri merita a fi mentionata un'a, a D. Secret. Petru Nemesiu. Dsa intr'o vorbire bine motivata, trage atentiunea adunării asup'a unui miscamentu de mare ponderositate pentru cultur'a poporeloru d'în Transilvani'a, prin infiintierea proiectatei universitáti in Clusiu, areta cum-cá noi romanii nu potemu fi indiferenti facia cu acestu institutu superioru, și cum-cá cu consideratiune la majoritatea absoluta a populatiunei nostre, apoi la greutátile cari le portámu, ne crede indreptat'fi a pretende dela statu, cá la infiintia d'a universitate s'è se infiintieze catrede paritetice pentru tote studiele, cu limb'a propunerii romanésca.

Propune apoi, cá adunarea generale s'è faca pasii cari i va fi aflandu de buni, pentru a ajunge la implenirea unei dorintie atátu de juste pentru romani. Acésta propunere, relegandu-se la comisiunea alésa pentru a dá opiniune asup'a propuneriloru in siedint'a d'în 9. oct. luandu-se la desbátere seriosa, s'a adusu conclusulu, cá sub-comitetulu d'în Clusiu s'è fia insarcinatu cá s'è provoce in o adresa binemotivata pre comitetulu centralu d'în Sabiiu, cá s'è faca la regimu pasii necesari pentru infiintierea catredorlu paritetice romanesci la infiintia d'a universitate in Clusiu.

S'a mai adusu la propunere D. Gregoriu Vitezu decisiunea, cá de aici inainte adunarea generala s'è se tiena totu-de-un'a la 15. maiu, díu'a carea și almentrelea este o serbatoru nationale.

Trebuie s'è mai amintescu aicea de unu faptu de tota laud'a. Acésta lauda i se cuvine Dsale Măriesiu Constantinu, proprietariu tieranu in Visuia. Acestu romanu benesent'toriu, carele nu a invetiatu neci la scola, atátu de tare iubescelumin'a și cultur'a poporului romanu, câtu la tota ocaziunea binevenita gertfesce pentru natiunea sa. Asiè cu ajutoriulu lui s'a redicátu in Visuia o scola frumosa, s'a indiestratu be-

la Sinai'a preste munte pana la Pestera, se totu numerátrei asemenea altare —; d. Ionu Vladoianu totu ocolindu acestu altaru dacu de d'asup'a Coziei, pre stang'a Oltului, a gasitu in preajma-i jumetatea unei mumie séu divinitáti egiptene fórtel frumosu sculptata in porfiru si plina de hieroglifl. Acésta interesanta piessa, pentru loculu mai alesu unde s'a gasitu, este in colectiunea mea.

Nu este de miratu dara, cá între caracterele spre exprimare in Daci'a s'è se veda si simboluri Celte si caractere Celt-iberiane si caractere Celto-grece, si tipu de rune primitive cá si littere Phoeniciane, de cari se vedu chiaru pre monett'a lui Alessandru cellu mare si multe alte monete batute in Traci'a, precum si tipu indianu, precum si tipu egiptianu.

Aici pre acestu pamentu, unde s'au batutu d'în cea mai adunca vechime si pana asta-di, geniulu Orientalu cu geniulu Occidentulu, negresitu cá a trebuitu s'è remana si spumele d'în gur'a nani-a si spumele d'în gur'a altui-a.

Greutátile voru fi nemesurate spre alcaturirea alfabetulu dacicu séu alu hieroglifulu dacicu; acésta inse nu trebuie s'è descuragieze pre omenii sciintiei a aduna mereu si fara pregetu materialulu spre reedificarea Daciei istorice si ante-istorice.

Nu trebuie s'è despretiunim monumentele ce intimpánu sub ori-ce forma cari nu intra in latinitate, d'în contra pre acelea mai alesu trebuie s'è le urmarimu, pre acelea s'è le adunámu, pre acelea s'è le depunemu in musee, pre acelea s'è le dámu mai multu publicitáti, pentru cá rusine ar' fi pentru unu poporu ce se pretinde civilisatu s'è nu-si pota dá s'èma de istori'a originelor sale si de istori'a tieriei ce locuesce.

Acésta istoria negresitu cá n'o s'è pota nici-una-data s'è fie tocmai-tocmai istoria; o s'è-si aiba partea fabulosa,

seric'a cu celea sante, — numele Dsale lu cetimu dese-ori 1872; Petru Muresianu Sireganulu, cancelistu sedrialu in Desiu, 20 fl. in 4 ani si 4 rate. — Sum'a: 1000 fl. v. a. Petru Muresianu Sireganulu, colectante.

Adunarea mai de aproape a despartimentului s'a decisu a se tîené totu pre Campia, la Catin'a, in 15. maiu 1872.

Consemnarea

contribuitorulu și ofertelor incurse in favorulu infiintării și sustinerii unei Academii romane de drepturi:

Au contribuitu OO.: DD. Georgiu László, presiedinte la judecatori'a reg. urbariala in Desiu 100 fl., in rate lunare câte 10 fl. incependu d'în 1. oct. 1871; Ioane Titie, asessoru la jud. cottensa in Desiu, 100 fl., in 2 ani in rate de 5 fl. pre luna; Vasiliu Popu Ziapirtiapulu, practicante de advocatu, Gherl'a, 100 fl., in 10 ani anuatiu 10 fl.; Andreiu Francu, ases. la jnd. cottense, Desiu, 100 fl., in 2 ani incependu d'în 1. ianuariu 1872; Alessiu Hossu, proprietariu, Desiu 50 fl., in 10 ani; Macabeu Mezei, ases. la sedri'a urb. Desiu, 40 fl., in 2 ani si 4 rate, incependu de la 1. ian. 1872; Ludovicu Francu, cancelistu sedrialu, Desiu, 40 fl., in 2 ani incependu de la 1. ian. 1872; Gavrilu Fetti, proprietariu in Siomcut'a, Vasiliu Tohati, propr. in Cheseiu, Vasiliu Cassa, protop. gr. cat. in Cheseiu, Gavrilu Carsai, propriet. in Budusiu, toti câte 20 fl. in 2 ani si in 4 rate; Ioane Deacu, prentu gr. cat. in Iliisua, 20 fl. in 4 rate si 4 ani; Georgiu Popu, asistentu reg. in Desiu, 20 fl. in 4 rate in 2 ani; Simeonu Corpodeanu, vice-not. cottensu in Desiu, 20 fl. in 4 ani si in 10 rate; Pavelu Munzatu, proprietariu in Suaresiu, 10 fl. in 2 ani, 5 fl. a solvitu; Georgiu Miculu, notariu comunale in Cetanu, 10 fl., Dionisiu Valeanu, invet. in Siomsut'a, 10 fl., Pompeiu Muresianu, invet. in Sireagu, 10 fl., Ioane Ciupe, invet. in Rugasiesci, 10 fl., toti câte 2 fl. in 5 ani; Ioane Silasi, preotu in Seplacu, 10 fl. in 2 ani; Atanasiu Georgiu, invet. in Strámbulu, 10 fl. in 2 ani si 4 rate; Demetriu Rusu, invet. in Minthiulu-romanu, 10 fl. in 2 rate si 2 ani; Petru Haragusi, propriet. in Cheseiu, 10 fl. 3 ani; Constantinu Moldovanu, cancelistu sedriale in Desiu, 10 fl. in 4 rate si 2 ani; Ladislau Brehariu, cancelistu cottense in Desiu, 10 fl. in 4 rate si 2 ani; Mateiu Strámbulu, cancelistu la magistratu in Desiu, 5 fl. in 1 anu si in 4 rate; Vasiliu Danciu, invet. in Vima mare, Simeonu Rotariu, invet. in Urisoru, ambi câte 10 fl. in 5 ani; Ioane Brehariu, pantofariu in Desiu, 10 fl. in 4 rate si in 2 ani; Georgiu Rusu, notariu in Desiu, 10 fl. in 5 ani câte 2 fl.; Vasiliu Popu, invet. in Desiu, 5 fl. in 5 ani; Teodoru Busitia, invet. in Copleanu, 6 fl. in 3 ani câte 2 fl.; Mateiu Popu, invet. in Copleanu-Zagra, 6 fl. in 3 ani câte 2 fl.; Demetriu Floreanu, cancelistu la sedri'a urb. in Desiu, 5 fl. solviti; Mihaiu Bohatielu, sub-inspectore scolaru in Desiu, 120 fl. in 3 ani incependu de la 1. ian. 1872, câte 40 fl. pre anu; Dumitru Bodea, notariu in Desiu, 5 fl. in 1 anu; Gabrielu Manu, notariu sedrialu in Desiu, 8 fl. pana in 1. ianuariu

partea eroica, partea conjecturale și particic'a positiva, precum au si chiaru istoriele Greciei si Italiei.

Trebuie inse s'è ne dámu una s'èma despre cele trecute, fie si chiaru in modulu cártii Facerii.

Balaurulu dacu traesce inca in basnele, legendele si architectur'a romana, precum ni-lu areta la *barabum*, *vexillum* alu Daciloru, pre colon'a traiana.

Éra câtu pentru vésculu Gui, celu sacru celto-druidu, elu existe inca in veneratiunea vaga a munteniloru nostri mai cu s'èma; lu vedi adesea infiptu in grinda séu si chiaru aternatu la icona.

— Ce buruiana este acésta, mama preotésa, intrebámu pre gazd'a mea la Slonu, una preotésa veduva, in cas'a carei-a érá vésculu aternatu in tote partile si la icona?

— Ast'a e véscu, domnule.

— Dara de ce doctoria este bunu?

— De nici una doctoria, domnule.

— Apoi pentru ce lu aduni si lu tîeni in casa?

— Pentru cá e frumosu si e bunu de multe s'è-lu aiba omulu in casa?

— De ce lucru e bunu?

— Nu sciu s'è-ti spunu, d-le, dara lu aduni si eu, cá asiè am pomenitu de la parinti.

Una bratiera dacu de bronzu amu gasitu totu aci; o gasise copii prin preajm'a locului; amu totu comparatu-o si m'am decisu s'è credu cá este bratier'a ce stringeá camasi'a femeelorlu dace in partea de susu a braciului pre care o vedemu la mai tote femeele dace pre colon'a traiana; e: se poteá stringe la capete spre a se ajustá pre braci.

Numismaticii s'au deprinsu s'è vedea sub calulu simbolicu alu Daciei unu ferru de lance, pre candu acestu simbolu pote fi ori-ce eltu, afara de ferru de lance, comparandu-lu

pre veri-una suta aproape de monette unde lu vedu reproducu in colectiunea mea; si chiaru de va fi feru de lance, elu ar fi totu celtu.

Monett'a cu balaurulu incolacitu se vede a fi una imitatiune dupa veri-una monetta macedoniana d'inainte de Alexandru I, considerandu imperfectiunea lui *Zevs* Aetophorulu tronandu, daca acésta monetta nu va fi batuta prin Tracia. S'a gasitu in preajm'a Bucegiloru.

Corbulu pre care l'amu gonitu sistematicesce cu atáta urgia d'în armele tieriei, este si elu celtu, cetatienu vechiu alu Carpatiloru, si nu este, — seraculu, — nici Muscalu nici Neamtin; érá bine cá a remasu cantonatu intr'unulu d'în judetiele nostre.

Nu dícué cá ar trebui s'è fie corbulu simbolulu principale alu Romaniei, care mai cu dreptu cuventu de câtu tote tieriele, a trebuitu s'è-i iè aquill'a romana.

Aquill'a, afara de semnificatiunea ei romana la descendenti legionelor romane, este si ea principalele cetatienu originalu alu Carpatiloru si n'a fostu nici ea de locu straina Daciloru, pentru cá autorii greci, contimpurani cu d'în, i indentificá cu aquilele si i numea *aquillele Daci*, precum am mai spus-o si alta-data.

Corbi de bronzu se gasescu totu asiè de dusi in Daci'a precum si aquille de bronzu, precum si cocosi de bronzu. Observu inse cá corbiu nu sunt facuti in dimensiuni spre a servi dreptu altu-ce-va de câtu cá amuleti séu ornamente.

C. B. Bolliacu.

(Va urmá.)

VARIETATI.

(† Necrologu.) Georgiu Selagiann, fostu profesoru la gimnasiulu de Beiusiu, éra apoi administratoru parociei de Resighea, dupa una bola delungata de plamáni la 16. l. c. a adormitu in Domnulu, in anii vietiei sale 31. Dupa repausatulu lucrime cu dolii aduncu soef'a veduvita Rosalia n. Sferlea; frantii Ioanu, profesoriu in Beiusiu, cu tota fumili'a, si Dimitrie juristu absolutu; sor'a, Ann'a Olah, cu toti consangeni, cumnatii, amicii buni si poporulu de Resighea, pastoritu cu sufletu adeveratu parintiescu. Adormitul mai presusu de tote a fostu barbátulu poporului in fapte. Fia-iftierin'a usiora? — Beiusiu, 18. Octomvre, 1871.

(Dr. Svetozaaru Mileticu), intrepidulu deputatu serbu la diet'a Ungariei, cunoscutu prin energic'a si resolut'a opusetiune ce a facutu sistemului dualisticu, barbaru si coruptivu, est in 18. curinte d'în inchisorea politica d'în Vatiu, unde petrech unu anu, condamnatu fiindu de juriulu magiaru pestanu d'în caus'a unui articlu publicatu in diuariulu serbu „Zastava.” Serbii si-propusessera s'è intempine cu tota pomp'a pre agerulu loru luptatoriu, la esirea sa d'în arestu. Inse guvernulu magiaru, inimicu alu ori-caroru miscaminte produse de cele-l-alte natiuni collocutorie, intielegundu despre propusulu firmu alu serbiloru, interdise ori-ce manifestatiune in onorea lui Mileticu. Spre acestu scopu, ministrulu de interne Vilhelmu Tóth (slovacu magiaronu) tramise pre Koch, jude processuale in comitatulu de Pest'a, inca de tempuriu la Vatiu, pentru a face imposibili manifestatiunile proiectate de serbi. Ministrulu de interne se incerca a justificá procederea sa in diuariulu guvernamentalu „Pesther Lloyd” (editiunea de séra 17 curinte) prin doue motive; a nume cá asemene ovatiuni in onorea unui delinquentu politicu aru poté fi considerate cá demonstratiuni contra justitiei penali, cá-ci Mileticu a suferitu numai pedeps'a sa legale; alu doilea motivu alu dlui ministru este: pacea si bun'a ordine între natiunalitáti, cari si d'altminte sunt destulu de acitiate. Cátu pentru motivulu primu, este adeveratu, cá Mileticu a fostu condamnatu, inse intrebámu, prin care lege? prin care juriu? Fára indoiela, prin legea magiara, prin juriulu magiaru. Dar' ore acelu dnu Andrásy care, dupa revolutiunea d'în 1848, fu spendiuratu in effigie de justiti'a austriaca, cum pote s'è fia asta-di ministru-presiedinte? ore nu este si acésta una fapta revolutoria nu numai contra justitiei austriace de atunci ci si contra loialitáti celoru-l-alte natiuni cari, in naivitatea loru, au aperatu tronulu Majestáti Sale Franciscu Iosifa, vesandu-si sangele si sacrificandu-si tóte? Cu tote aceste, de-sí dnu Andrásy fu spendiuratu in effigie, insu-si Majestatea sa Franciscu Iosifu lu numi in 1867 ministru-presiedinte. Ministrulu de interne, dlu Tóth, trebuiá deci s'è cugete mai bine, ce face, candu impedeá pre fratii serbi d'a-si manifestá sentimentele de bucuria la esirea aperiatorulu si conationalulu loru d'în arestulu magiaru. Asiè dara motivulu primu este nullu, cá-ci Dlu Mileticu a suferitu numai pentru convictiunile sale politice,

cari nu potu sè desonore pre nimene. Era cu privire la celua-l-altu motivu, potemu dice cu tota siguretatea că, dacă natiunile d'in țiera sunt acitiate, ce'a ce este afara de tota indoiel'a, caus'a este guvernulu magiaru, legile magiare si sistemulu politicu inaugurat, cari oprimu orice desvoltare libera si ori-ce miscare, fia-cătu de innocente, a natiuniloru tiranitate si maltratate de despotismulu magiaru. In fine, adresandu-ne Dlui Miletiacu, lu salutămu d'in anima si ne bucurămu de a-lu vedé liberu, luptandu că deputatu si diurnalistu pentru dreptate si adeveru.

*(Tarifa carutiei de posta in Romania libera) s'a schimbatu precum urmédia: Tass'a dupa greutate (pundu) de la fia-care speditiune simpla se va socoti a) tass'a fundamentale 30 bani (12 cr. v. a.) b) de la câte 2 pundi si dupa una linia de departare 10 bani (4 cr.) — Tass'a dupa valoare, assemene de la fia-care speditiune simpla se va socoti a) tass'a fundamentale 30 bani (12 cr.) de la 500 lei (200 fl.) si dupa una linia de departare 10 bani (4 cr.) — Regulamentu generale pentru tasse. Speditiunile fara de valoare se voru socoti dupa greutate, era speditiunile de valoare dupa tass'a de valoare daca tass'a dupa valoare nu e mai pucina decâtu tass'a dupa greutate, in care casu apoi are sè fia aplicata acést'a. Dacă de una scrisore (de avisare) s'ar' tiené mai multe speditiuni, atunci de fia care bucata (picu) se va respunde tass'a dupa greutate séu dupa valoare, era tass'a fundamentale se va respunde numai una singura data.

*(Consecintiile emancipării femeilor.) Afiamu in mai multe foi urmatori'a istoria: „In teritoriulu Vidming, in Americ'a de nordu, au capetatu deglă femeele drepturi egale cu barbatii; ele iéu acuma parte la totu felulu de alegeri, functiunedia că jurati, etc. Dar' o scena comica s'a intemplatu acolo nu de multu prin acést'a indreptătre egală. Siese femei fusera alese cu 6 barbati de jurati la unu procesu de ucideru. Dupa datin'a la asemenea institute, juratii se inchidu intr'o anumita chilla, pana se intielegu despre sentintia. La procesulu, despre care e vorb'a, intielegerea trebue sè fie datu preste mari pedece, că-ci sentintia nu s'a potutu aduce tota noptea. Urmările au fostu, că o turma de copii, copiii femeiloru d'in juriu, conturbau in acea nopte tota vecinetatea prin strigate dupa mamele lor, é' barbati a trei jurati femeiesci se arestare in diu'a urmatori'a d'in cauza, că ei, infuriati asupr'a intardfării socioloru lor, au spartu ferestrele judelui, ce ordonase inchiderea juratorulu cu juratii, pentru a se intielege despre sentintia.

*(Denunțiri.) Dinariulu oficialu „B. P. Közlöny“ publică dfilele trecute numele nou numitoru procurori regesci, intre cari aflămu si 4, di patru romani; si a nume: la judecatori'a reg. d'in Gherla e numitu dlu Dr. Vasiliu Popu, avocatulu si conceptistulu la ministeriulu de justitia; la judec. reg. d'in Deva dlu Simeonu Horvatu, judec. suplinte la judec. urbariala d'in Aiudu; la judec. reg. d'in Seps-Szt.-György dlu Iosifu Nestoru, avocatulu in D-San-Martinu, si la judec. reg. d'in Lugosiu e numitu dlu Alexandru Atanasieviciu, protofiscalu in cottulu Carasiului.

Sciri electrice.

Lemberg, 19. octomvre. Ministrulu Grocholski nu consente cu parerile despre impacatiune ale collegiloru sei.

Paris, 18. In monetaria se luca cu una activitate nespusa. D'in Angli'a s'au adusu bulgari de auru in pretiu de 70 milioane franci, d'in cari se imprima pre fia-care di 120.000 franci.

Viena, 19. octomvre. Asta-di inainte de media-di s'a tienutu una conferintia ministeriale la Beust; dupa media-di s'a tienutu consiliu mare ministerialu sub presiedinti'a imperatului, care dură pana la 5 ore, si in care sè se fi staveritu, se dice, respunsulu la adress'a boema. Se vorbesce, că respunsulu accepta asigurările de loialitate, dispusetiunea de impacatiune si incoronarea, cere apoi a se tramite deputati la senatulu imperialu si accentua dreptulu constitutiunulu sustatoriu unu compromissu.

Praga, 19. oct. In tote părțile s'a latitu fain'a, că impacatiunea s'a nimicitu cu totulu; rescriptulu nu va sosi nice mane. — Foeile cehice sunt pline de sciri contradicțorie. Pokrok dice, că numai una singura manifestatiune solemnă mai lipsesce, pentru ca sè nu se mai pota retrage nice una iota d'in articlii fundamentali. — „Po-

litik,“ fū confiscata d'in cauza că a dīsu, că barbati de incredere ai cehiloru au negociatu, pre bazea dreptului de statu, cu coron'a ins'a-si si au staveritu articlii fundamentali. — „Narodni Listy“ dīcu, că nimicirea impacatiunii ar insemnă deplin'a abdicare a Domnitorului; d'in ogasi'a cea vechia aru conduce apoi numai doue căli, un'a spre Berolinu, alt'a spre Petrupole. Majoritatea poporeloru insielate ar fi nevoita a se resolve pentru una politica, carea ar promite scaparea d'in caotele austriacu.

Berolinu, 18. octomvre. Agintele Romaniei, Rosetti, face cunoscutu că juriulu d'in Bucuresci a suspendatu concessiunea Strusbergiana si trage apoi atentiunea possessoriloru de obligatiuni a supr'a determinatiuniloru legii d'in 17 iuliu 1871, dupa care lege ei (possessorii de obligatiuni), in tempu de 30 de dfile dupa enuncierea verdictului, au sè se constitua in una societate de actiuni.

Praga, 20. aug. Tote reprezentantiile districtelor nemtiesci voru tramite imperatului petitiuni contra articliilor fundamentali. — Conducatori cehiloru latiescu scirea, că ei au pentru programulu loru federalisticu subscrierea competentă si amenintia, că voru aretă in unu memorandumu către marile poteri tote negociările urmate cu ei.

Burs'a de Viena de la 20. octomvre, 1871.

5% metall.	57.20	Londra	118.—
Imprim. nat.	67.25	Argintu	118.—
Sorti d'in 1860	97.30	Galbenu	5.66
Act. de banca	768.—	Napoleond'or	9.42 1/2
Act. inst. cred.	288.50		

Propriet., edit. si red. respundiet. : ALES. ROMANU

Comunicatiunea pre călile ferate.

Pre lini'a Statului cu trasur'a accelerata.

Pest'a—Vien'a.	Vien'a—Pest'a.
In tote dfilele la 7 ore 29 min. dem.	In tote dfilele la 2 ore 30 min. d. m.
Sosesce in Vien'a la 1 ora 55 min. d. m.	Sosesce in Pest'a la 9 ore 25 min. sér'a.

Pest'a—Segedinu.	Segedinu—Pest'a.
Luni-a, joi-a si sambet'a la 9 ore 54 min. sér'a.	Marti-a, Vineri-a si Sambet'a la 2 ore, 20 min. demaneti'a.

Pest'a—Baziasiu.	
Pest'a pleca la 5 ore 54 min. dem. si la 7 ore 23 m. dem.	
Czegléd 8 33 ser'a 10 —	
Segedinu 12 32 noptea 2 6 d. m.	
Timisior'a 5 24 dem. 8 12 sér'a	
Baziasiu sosesce 8 45 a. m. 4 54 dem.	

Baziasiu—Pest'a.	
Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 45 m. sér'a	
Timisior'a 10 43 noptea 9 26 dem.	
Segedinu 2 33 dem. 1 30 d. m.	
Czegléd 6 35 dem. 5 32 sér'a	
Pest'a sosesce 9 5 a. m. 8 2	

Calea ferata de sudu.

Bud'a—Canisi'a—Triestu.	
Bud'a pleca la 7 ore — min. dem. si la 9 ore 30 m. sér'a	
Alb'a-Regia 9 15 11 49 nopt.	
Canisi'a 2 15 d. m. 4 45 dem.	
Triestu sosesce 8 20 sér'a 8 15	

Triestu—Canisi'a—Bud'a.	
Triestu pleca la 7 ore 10 min. dem. si la 7 ore — sér'a	
Canisi'a 10 57 1 22 nopt.	
Alb'a-Regia 3 45 d. m. 5 55 dem.	
Bud'a 5 49 7 58	

Calea ferata spre Tiss'a.

Pest'a—Casiovia.	
Pest'a pleca la 5 ore 18 min. d. m. si la 6 ore 34 m. deman.	
Czegléd 8 — ser'a 9 39	
Solnocu 9 3 10 37 a. m.	
Püspök-Ladány 12 21 noptea 1 33 d. m.	
Dobritienu 2 30 3 5	
Nyiregyháza 4 24 dem. 4 33	
Tocaiu 5 50 5 31	
Miscolti 8 20 7 24 sér'a.	
Casiovia sosesce 12 33 m. 9 56	

Casiovia—Pest'a.	
Casiovia pleca la 5 ore 21 min. dem. si la 10 ore 15 m. a. m.	
Miscolti 7 55 2 55 d. m.	
Tocaiu 9 37 5 27	
Nyiregyháza 10 39 a. m. 7 8 sér'a.	
Dobritienu 12 19 m. 9 54	
Püspök-Ladány 1 57 d. m. 11 57 nopt.	
Solnocu 4 39 4 16 dem.	
Czegléd 5 33 6 15	
Pest'a sosesce la 9 25 sér'a 9 47	

Pest'a—Aradu.	
Pest'a pleca la 5 ore 18 min. d. m. 6 ore 34 m. dem.	
Czegléd 8 10 ser'a 9 24 a. m.	
Solnocu 9 47 10 16	
Ciab'a 2 36 noptea 1 9 d. m.	
Aradu sosesce 5 11 deman. 2 52	

Aradu—Pest'a.	
Aradu pleca la 12 ore 26 min. d. m. si la 8 ore 47 m. sér'a.	
Ciab'a 2 7 11 23 noptea.	
Solnocu 5 — 4 31 dem.	
Czegléd 5 48 5 50	
Pest'a sosesce 8 40 sér'a 8 40	

Pest'a—Oradea-Mare.	
Pest'a pleca la 5 ore 18 min. d. m. si la 6 ore 34 m. dem.	
Czegléd 8 — ser'a 9 39	
Püspök-Ladány 12 40 noptea 2 7 d. m.	
Berettyó-Ujfalu 2 17 dem. 3 7	
Oradea-M. sos. 4 8 dem. 4 15	

Oradea-Mare—Pest'a.	
Oradea-Mare pleca la 11 ore — min. a. m. si la 8 ore 12 m. sér'a.	
Berettyó-Ujfalu 12 — mdi 9 50	
Püspök-Ladány sos. 12 55 d. m. 11 15 nopt.	
Czegléd 5 33 5 35 dem.	
Pest'a 8 40 sér'a 8 40	

Prim'a cale ferata Transilvana.

Aradu—Alb'a-Juli'a (Belgradu.)	
Aradu pleca la 5 ore 52 min. dem. si la 3 ore 42 m. d. m.	
Giorocu 6 36 4 42	
Paulisiu 6 50 4 59	
Radna 7 12 5 34	
Conopu 7 43 6 15 sér'a	
Berzova 8 7 6 45	
Soborsiu 9 1 a. m. 7 56	
Zamu 9 42 8 46	
Gurasada 10 15 9 26	
Ilia 10 32 a. m. 9 50 m. sér'a.	
Branisca 10 55 10 19	
Deva 11 30 11 2 noptea	
Pischi 12 16 mdi 11 59	

Orestie pleca la 12 ore 54 min. d. m. si la 12 ore 53 noptea	
Sibotu 1 22 1 28	
Vintiulu-inf. 2 1 2 24 dem.	
Alb'a-Juli'a sos. 2 20 2 48	

Alb'a-Juli'a—Aradu.	
Alb'a-Juli'a pleca la 4 ore 15 min. dem. si la 9 ore — m. a. m.	
Vintiulu-infer. 4 42 9 38	
Sibotu 5 13 10 13	
Orestie 5 40 10 40	
Pischi 6 25 11 52	
Deva 6 49 12 22 d. m.	
Branisca 7 18 12 58	
Ilia 7 48 1 34	
Gurasada 7 44 1 48	
Zamu 8 27 2 31	
Soborsiu 9 6 3 26	
Berzova 9 53 4 30	
Conopu 10 12 a. m. 4 55	
Radna 10 47 5 48	
Paulisiu 11 3 6 8 sér'a	
Giorocu 11 20 6 32	
Aradu sosesce 11 56 7 20	

Pischi (Semer'a)—Petrosiani.	
Pischi pleca la 12 ore 26 min. d. m. Petrosieni pleca la 6 ore — m. d.	
Rusu 1 14 Puiu 9 3	
Puiu 2 46 Rusu 10 34	
Petrosieni sos. 5 48 Pischi sosesce 11 15 a. m.	

Calea ferata ung. de ostu.

Oradea-Mare—Clusiu.	
Oradea-Mare pleca la 4 ore 40 min. d. m. si la 4 ore 48 m. dem.	
M.-Telegd 5 28 6 4	
Alesdu 5 52 6 49	
Vadu 6 21 ser'a 7 36	
Brate'a 6 50 8 26	
Ciucea 7 37 9 51	
Hodinu 8 25 11 20 a. m.	
Agiresiu 9 24 12 32 d. m.	
M.-Nádas 10 2 1 23	
Clusiu sosesce 10 28 1 54	

Clusiu—Oradea-Mare.	
Clusiu pleca la 4 ore 45 min. dem. si la 10 ore 51 m. a. m.	
M.-Nádas 5 13 11 30	
Agiresiu 5 55 12 23 d. m.	
Hodinu 6 55 1 56	
Ciucea 7 55 3 20	
Brate'a 8 27 4 23	
Vadu 8 58 5 9	
Alesdu 9 24 5 51	
M.-Telegd 9 51 6 32 sér'a.	
Oradea-Mare sos. 11 — 8 12	